

mutka kykenemättömyyden perusteella omaa taipumuksia kehittävä hyvinikin toimintakykyiseksi asiamme edistäjiksi. Puheet ja keskustelukyvykset avartavat ahtaimmankin ajatuspiirin. Tiedonjano kasvaa. Alku on aina hankala, vaan kun löytää mielipiteilleen oikean perustan ja toiminnan varman ladun, niin kyllä sitten kaikki hyvin käy. Käytännämme edelleenkin puhujaseuraa tietoisuustasomme kohottajana, hyväksemme.

A. L.

SEATTLE, WASH.

Ei niitä ole kovin usein tämän paikkakunnan kirjeitä Toverittarissa. En tiedä, missä on vika.

Kahdeksas päivä pitämässään osaston kokouksessa oli paljon asioita esillä. Joitakin niistä koetan tässä esitellä.

Osasto päätti lopullisesti vuokrata sen kauan kyseenalaisena olleen hankkeen viiden vuoden sopimuksella. Luonnollisesti on siinä ensin kulkuteita kun pitää laittaa näyttämö ja tehdä muuta korjauksia ja ostaa kalustoa, joten siinä tulee joitainkin satain kustannusmeno. Toivottavaa on, että saamme yleisön kannatuksen ja suojan puolellemme, joten tulee korvata se mitä nyt siihen uuraamme. Ja sitte on paikka missä saa vapaasti kokoontua eikä tarvitse maksaa vuokraa joka kerrasta. Nykyisin olemme niin tehneet, se aina kun loputtua nousee koko suureksi summaksi, tuloihin nähdän.

Joulun aikana tulee meillä olemaan hommaa oikein vanhan kursin mukaan. Näytöksappaleita valmistellaan ja se hiljan perustettu lauluseura tulee pitämään ilmat. En voi vielä kaikkea tarkalleen sanoa, vaan tulevaisuudesta sen näyttöä, mitä yhteistoiminta saa aikaan. Toivon, että jokainen ottaisi ilon illosta ja uskon että meistä aina jokin pystyy johonkin. Kaikki se vähän auttaa.

Sitten oli Astoriasta toveri Bellman meiltä täällä rökittämissä laiskuudessa ja huolimattomuudesta. Arvelivat joidat ottaa sen vähän leikin kannalta, vaan kun hän varmasti vakuutti, että me ei saada mitään aikaan Toverin edistämiseksi niin jo lopulta perusivat uskomaan, että sitä todellakin ollaan niin virattomia täällä Alaskan portilla. Ei hän meitä vielä hyljännyt kun lupasimme tapojamme parantaa ja portista parempaa huolta pitää Toverilehden levittämisen avulla, ja kirjoittaa tapahtumia täältä Seattlelta ja ympäröstä useammin Toverissa. Siihen hommaan tuli viisi miestä. Luulisi heidän nyt täyttävän tehtävänsä.

Sitten oli pienempiä asioita, joita on välttää tässä kaikkea mainita. Kirjallisuuskomitea sai vähän nускаa, kun ei saa mitään aikaan. Tekivät sen syyski, että ei sen jäsenet kokoontu, vaikka niitä kuinka käskettiin. Siihen valittiin kokonkutsujaiksi Mrs. Hannula. Toivottavaa on että he nyt parantaisivat vauhtia.

Se tähtäen neudomaseura vielä teillä kesäteloillaan. En tiedä josko sitä saavat ollenkaan heräämään. Ne kat kottivat saada sitä jo kerran herätetyksi, vaan eivät onnistuneet, joten jäivät itsekin nukkumaan. Minun ajatusten mukaan ehditimme vielä saada jotakin aikaan ja valmiiksi, jos ripeästi hommaisimme. Val mitä arvelette emännät ja tytöt?

Sitä palvelijain yhdistyksestä ei ole pitkään aikoihin kuulunut mitään, vaikka jo yhteen aikaan kaikki porvarilehdetkin huusivat sitä, kuinka kaikki tahtoo järjestyä, yksin pika-työtkin. Ei se järjestymislaita ole vielä tarttanut ainakaan suomalaisiin tyttöihin, ainakin siitä päätetään, että eivät tahto käydä niissä kokouksissa. Tekevät sen aina syyski, että he eivät ymmärrä siellä mitään. Mutta etteihän ole syntyneet tänne pata käteen ja kyllä te olette senkin kokouksen menon jos vain jaksatte pitkittää. Toivon että suomalaiset työt kunnostaisivat itsensä tässä liittoumishommassa paremmin kun mitä he ovat tähän saakka tehneet.

Telefontyöläiset täällä jo nykyisen taistelevat parempaa patikkaa ja järjestelmällisempää työaika. Toivotaan, että he voittavat lakkonsa. Ovat ne ainakin hyvissä toiveissa. Telefooni "serviisi" aina päivä päi-

vältä huononee joten on uskottavaa, että he voittavat.

Osaston valitsema kirjeenvaihtaja.
OLGA HARJU.

EVERETT, WASH.

Päätimme vähän pakista mailmalta käsityöseuramme hommista. Sen viimeinen kokous pidettiin Walfrid Otalan asunnossa marrask. 8 päivänä. Siellä keskusteltiin myyjäisistä. Kaikki kävi mainosti, sillä seuramme jäseniä oli saapunut runsaasti, nim. viisi henkilöä. Ensiksi valittiin kirjuri poismuuttaneen tilalle. Mrs. Alma Luoma lupautui siksi. Päätimme pitää suuret myyjäiset t. k. 24 päivänä, illalla. Siis tervetuloa kaikki! Katuu jokainen, joka ne sivuuttaa, sillä naiset ovat koettaneet tehdä parhaansa niiden suhteen. Valittiin ohjelmankerääjiä, sillä alussa suoritetaan ohjelmaa ja lopussa saa pistää vaikka tanssiksi. Kaikki saapuvilla olevat naiset lupasivat pitää huolen ravintolasta.

Paikkakunnalta pois muuttivat Mrs ja Mr. Holmes, Seattleen, sekä Miss Emma Lehto, jonka matkan määrä on meille tietämätön. He olivat kaikki osastomme innokkaita jäseniä. Aina vain pienenee joukkomme täältä. Toivon heille taisteitormoa muualla.

HILMA.

SE RUUAN SÄÄSTÄMINEN.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Oregon, November 20, 1917, as required by the Act of Congress, October 15th, 1917.)

Utuntuena hallituksen "ruuansäästämisohjelmassa kuuluu olevan nyt esitys, että perheiden emännät muodostaisivat 5-10 jäsenenä klubeja, joissa luettaisiin hallituksen "mojakkatirehtöörin" laatimat kymmenen läksyä ruuan säästämisessä ja vaihdettaisiin mielipiteitä niiden johdosta. Kirjastojen hoitajat eri paikkakunnilla on myös velvotettu katsomaan, että ruokavarojen käyttöä ja erityisesti säästämistä opettavilla kirjoilla on mahdollisimman paljon laennattavissa.

Astorian kirjastohallinto piti eilen kokouksen, päättäen puskea tuohon suuntaan. Myöskin päätettiin romaanien hankkiminen siirtää sodan loppuun, jotta varoja säästytisi muiden "tuotteiden" ostamiseen.

MIETTEENI JOULUSTA.

Kirj. S. Kangas.

Ajatellessani lähenevää joulua johtui mieleeni ajatus niistä kunnista lauseista, joita silloin saarnataan joka kirkossa ja kodeissakin ja jotka kuuluvat: Kunnia olkoon jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!

Jos noista toivomuksista nyt puhuisi erikseen. Kunnia olkoon jumalalle korkeudessa; käänmään sen näin: kiitos olkoon luonnolle. Samaten voi sanoa minäkin, sillä luontohan kasvattaa ja jouduttaa viljan syödäksemme ja siitä me elämme. Me hengittämme ilmaa, liikumme voimistaksemme ja onhan luonto-vanhus meille kaikki kaikessa. Siis kiitos olkoon vain sille! Rauha maassa. Miten voinee sen nyt selvittää. En usko, että yksikään työläinen on saanut koskaan tosi rauhasta nauttia. Olen usein ajatellut, raamattua uskovinani olen, että miksikähän kirottiin vain työläiset, miksi ei samalla olisi voinut kirotta koko ihmis-kuntaa otsansa hiestä leipänsä syömään, sillä ei vielä milloinkään ole ollut yhdenkään loiseläjän otsa hiestä märkä työskennellessä leivän eteen. Rauhaa ei ole ollut ennen, vielä vähemmän on sitä nyt työläisen jouluna. Kuinka moni työläisäiti ja sisko-

huokaa nyt rakkaimpiensa tykö. Tällaisissa oloissa on työläisellä rauhansa vasta maan alla, mutta ei maan päällä.

Ja viimeiseksi ihmisille hyvä tahto! Tuon lauseen voimme käyttää oikein kun sanomme että ihmisellä on hyvä tahto tai halu tehdä mahdollisimman paljon pahaa. Niin monella tavalla tehdään vääryyttä työläistovereita kohtaan ja mitä tekevät rikkaat. Raajarikkoina saapi moni elämän lopun kantaa heidän asettamiensa veroja — hyvällä tahdolla kaikki. Onko meillä työläisillä hyvä tahto tehdä pahaa itsellemme ja toisille työläistovereille? Ymmärtäkää siis oikein nuokin sanat ja palauttakaa toverinnekin järkiinsä tämän joulueivisuunkin avulla.

Rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto, nuo perin kauniit lauseet käytetään mitä alhaisimpiin ja rumimpiin tarkoituksiin nyt. Työläiset sen tekevät tietämättömyydessään: niinpä työläis-siskot, kehoittakaa jokaista menemään kuulemaan työväenpuhujia, silloin kuin siihen on tilaisuutta. Siellä selviää vähitellen teille ne varjopuolet, mitä tunnette sosialisimia kohtaan.

Vasta sosialismin valtaan päästyä tulevat sanat: rauha maassa ja ihmisille hyvä tahto, oikein ymmärretyksi ja käytetyiksi. Liittykää työläisten riveihin, sillä olemme jo kyllin kauan orjan kahleita kantaneet, me, mailman rikkauksien luoajat. Meillekin kuuluu ihmisoikeudet.

TOINI TUULENSUU.

(Jatkoa kolmannelta sivulta)

Tuolla on asuntomme, jos sitä enää näin hämärissä näette."

"Nyt näkyy äitini ottavan tulen lamppuun. Varmaankin näet valon tuolta pilkoittavan. Ei meille ole pitkälti, jos haluatte juotavaa..."

Vaikka Arvo Mannila, se oli lukkarin nimi, ei niin erittäin janoissaan ollutkaan, ettei hän olisi voinut muutamia kilometriä e-teenpäin ajaa päästäkseen omaan asuntoonsa janoaan sammuttamaan, tahtoi hän jotain sanoa asiakseen, tavatessaan täällä metsätiellä sievän, yksinään kävelevän tyttösen.

"Minnekkä te olitte menossa, neiti Tuulensuu?... Tuulensuu seppä hauska nimi."

"En erittäin minnekkään. On ollut tapanani joskus iltasin kävellä tässä kotini lähistöllä näin sievinä iltoina, kun ei ole aivan lähellä naapureita, eikä seuraa".

"Kuinka ei? Täällähän on paljon nuoria. Minusta tuntuu ainakin..."

"Onpa niin", sanoi Toini, "mutta kaikin ajoin varsin, en ole erittäin seuranhaluinen. Ja toiseksi"... Mutta hän jätti sanomatta ajatuksensa loppuun, sillä hänelle välähti mieleen, mitä tuo nuorimies ajattelisi, jos hän nyt niin äkkiä tässä tapojaan hänelle selostaisi.

Hän jatkoi nyt vain, katsahtaen kotiinsa päin: "Jos juotavaa haluatte, on ehkä äidilläni jotakin. Ehkäpä haluatte maittoa. Käykää kanssani." Lukkaria miellytti tytön rau-

hallinen ja teeskentelemätön käytös.

Hän salavilkkaa tarkasteli Toiniä seurattessaan häntä tuon pienen metsikön läpi.

Syksyinen kuu oli kohonnut taivaalle levittämään valoa hämärään iltaan. Lukkari siis voi tehdä sitäparemmin huomioita.

Toini ei puhellut paljon, vaikka Arvo Mannila myötäensä kyseli yhtä ja toista. Hän vastasi kyllä tarkkaan ja asiallisesti, mutta omasta puolestaan ei hän paljoakaan puhetta höystänyt.

"Mitähän äiti nyt sanoo, kun hänelle vieraita vien", ajatteli Toini, lukkarin yhä jutellessa.

Ihmeteltävän puheliaalla tuulella oli nyt Arvo Mannila tänä iltana.

Sen hän huomasi itsekin, varsinkin kun huomasi toverinsa vaihteluisuuden. Mutta hän piti Toinin ujoa käytöstä luonnollisena, eikä välittänyt siitä sen enempää. Se kuului hänen mielestään maalaistytön tyyppiin tuollainen hiljainen ujo käytös. "Ujostelee sitä enemmän, kun ei tunne olevansa arvoisensa rinnalla", jatkoi hän ajatuksiaan...

Tultiin perille.

"Toini tänne vieraita äiti. Tapaasin tuolla tienrasteyskässä."

"Onhan meillä nyt maittoa? Vierasta janottaa."

"Eikö sitä joutaisi sisään tulla?" "Vie sinä Toini sisälle, saadaanhan sitä juotavaa. Jos on aikaa odottaa, pyöräytän pian kahvin", virkkoi Toini äiti.

"Ei emäntä, mitään semmoista väivaa ja touhua en tahdo teille aiheuttaa näin myöhään. Se on kylliksi, jos saan vain vettä. Vesikin kelpaa juotavaksi."

Emäntä tuoda pyyhälsi maittoa. Pyysi vielä odottamaan. Pian sitä saisi kahviakin...

"Jos saan luvan tulla toiste, tulen kernaasti kahvillemme, mutta katson sopivamman ajan, vai-vatakseni teitä sellaisilla puuhilla", pidätteli vieras.

"Lukkari on sitte hyvä ja tulee toiste, kun nyt ei sovi", sanoi emäntä ja kumarsi.

Toini ei puhunut mitään, mutta punastui...

"Kiitos vain ja hyvää yötä." Arvo Mannila läksi metsikön läpi takasin valtielle.

Äiti ja tytär palasivat huoneisiinsa menänsä levolle.

— Memmessään ihmetteli Arvo Mannila sitä äskeistä hilpeyttä, mikä hänet valtasi tuon tytön seurassa.

Eihän hän noin tavallisesti ollut. Enempi hän melkein karttoi kuin halusi puhella naisväen kanssa... varsinkin niiden nauravien harakoiden, joiksi hän pitäjän hienoja neitosia ajatuksissaan nimitti.

"Olipahan tuo tyttö miten maalainen tahansa ja sivistymätön tietenkin, mutta on hän vain erinomaisen suloinen..."

(Jatkoa)

*****
 ✧ NEW YORKIN SUOM. NAISTEN ✧
 ✧ OSUUSKOTI ✧
 ✧ JA PAIKANVÄLITYS-TOIMISTO ✧
 ✧ 241 Lenox Ave. & 122 St. ✧
 ✧ Telefooni: 813 Morning side ✧
 *****